
Juni 2023

Ankestyrelsens statistik over årsager til omgørelse i 2022

Ankestyrelsen

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	INDLEDNING	3
KAPITEL 2	KOMMUNALE SOCIAL- OG BESKÆFTIGELSESSAGER	5
KAPITEL 3	BILAG 1	8
KAPITEL 4	BILAG 2	11

Indledning

Siden 1. juli 2019 har Ankestyrelsen registreret årsager til omgørelser på alle kommunale social- og beskæftigelsessager.

Baggrunden for registreringen af årsager til omgørelser er aftalen imellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2019. I aftalen blev en række tiltag initieret, som skulle styrke Ankestyrelsens praksiskoordinerende virksomhed mv. Et af disse tiltag var registrering af data om årsager til omgørelse i Ankestyrelsen. Formålet var at få mere viden om årsagerne til, at Ankestyrelsen ændrer, ophæver eller hjemviser kommunernes afgørelser til gavn for den lokale udvikling af praksis og arbejdet med de faglige områder. Disse tiltag skal ligeledes danne afsæt for et styrket grundlag for en nuanceret kommunikation om kvaliteten af den kommunale sagsbehandling.

Når Ankestyrelsen omgør en sag, anvendes der følgende begreber:

- Hjemvisning betyder, at Ankestyrelsen sender sagen tilbage til kommunen, som er førsteinstans, og de skal behandle sagen igen. Kommunen skal inddrage de forhold, som Ankestyrelsen har peget på i hjemvisningen og træffe en ny afgørelse i sagen. Når Ankestyrelsen hjemviser en sag, betyder det, at kommunens oprindelige afgørelse er ugyldig, og at Ankestyrelsen derfor med hjemvisningen ophæver kommunens oprindelige afgørelse. Det sker, fordi afgørelsen lider af fejl eller mangler. Forvaltningsretligt betyder ugyldighed, at afgørelsen ikke får retsvirkninger efter sit indhold.
- Ophævelse betyder, at Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen er forkert. Når Ankestyrelsen ophæver en afgørelse, betyder det, at kommunens oprindelige afgørelse er ugyldig, og at Ankestyrelsen derfor med ophævelsen fastslår, at afgørelsen ikke gælder, og at borgeren skal stilles, som om afgørelsen ikke var truffet. Det sker, fordi afgørelsen lider af fejl eller mangler. Forvaltningsretligt betyder ugyldighed, at afgørelsen ikke får retsvirkninger efter sit indhold.
- Ændring betyder, at Ankestyrelsen har vurderet, at afgørelsen skal have et andet resultat. Når Ankestyrelsen har ændret førsteinstansens afgørelse, betyder det, at Ankestyrelsen har bestemt et andet resultat, end det som kommunen oprindeligt var kommet frem til. Ændringen kan blandt andet skyldes, at den oprindelige afgørelse var forkert, eller at Ankestyrelsen har modtaget

nye oplysninger, som kommunen ikke havde adgang til, da de traf afgørelsen.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Selvom sagen hjemvises, betyder det ikke nødvendigvis, at den nye afgørelse får et andet udfald for borgeren.

Der kan være registreret flere årsager til omgørelse på samme sag, og den samme sag kan dermed optræde flere gange i statistikken.

Tabel 1 beskriver de fem kategorier, som bliver anvendt, når Ankestyrelsens sagsbehandlere registrerer årsager til omgørelse i kommunale social- og beskæftigelsessager.

TABEL 1 BESKRIVELSE AF ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Kategori	Hvad handler det om?
1. Retsanvendelse	Bruges i tilfælde, hvor Ankestyrelsen foretager en retlig prøvelse efter retssikkerhedslovens § 69, og hvor styrelsen vurderer, at førsteinstansens afgørelse ikke var inden for lovens ramme.
2. Partens klagebemærkninger	Bruges, hvor førsteinstansen ikke har taget stilling til relevante oplysninger i sagen, der taler imod resultatet (bevisafvejning).
3. Oplysningsgrundlag/begrundelse	Bruges, når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler væsentlige oplysninger i sagen, eller at begrundelsen er mangelfuld.
4. Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Bruges, når hjemvisning/ændring/ophævelse skyldes andre sagsbehandlingsfejl end nævnt i nr. 3.
5. Nye væsentlige oplysninger	Bruges, når Ankestyrelsen modtager nye oplysninger i sagen, som gør, at sagen skifter karakter og derfor skal vurderes på ny af førsteinstansen.

KAPITEL 2

Kommunale social- og beskæftigelsessager

Ankestyrelsen realitetsbehandlede i 2022 ca. 18.400 sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde. Det er sager, hvor styrelsen behandlede klager over kommuners afgørelser.

Tabel 2 viser antal sager fordelt på lovgrundlag inden for det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2022. Afgørelser efter service-, aktiv- og sygedagpengeloven er de tre største sagsgrupper. Sammen udgjorde de omtrent 87 pct. af alle sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2022.

Tabel 2. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på lovgrundlag i 2022.

Lovgrundlag	Antal sager
Aktivloven	4.123
Almenboligloven	256
Boligstøtteloven	58
Dagtilbudsloven	141
Integrationsloven	2
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)	85
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.	1.177
Lov om forsøg med socialt frikort	8
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.	61
Lov om kompensation til handicappede i erhverv	54
Lov om social pension	620
Repatrieringsloven	4
Seniorjobloven	2
Serviceloven	8.629
Sygedagpengeloven	3.198
Tidligere lov om aktiv beskæftigelsesindsats (til og med 2019)	1
I alt	18.419

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.

Som Tabel 3 viser, blev knap 5.600 af de ca. 18.400 realitetsbehandlede sager i 2022 omgjort. Heraf blev ca. 3.500 sager hjemvist, mens ca. 2.100 sager blev ændret/ophævet.

Tabel 3. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på sagsudfald i 2022.

Sagsudfald	Antal sager
Stadfæstelse	12.862
Omgørelse	5.557
<i>Heraf hjemvisning</i>	<i>3.512</i>
<i>Heraf ændring/ophævelse</i>	<i>2.045</i>
I alt	18.419

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.

I de omgjorte sager har Ankestyrelsens sagsbehandlere registreret årsagen til omgørelsen af kommunens afgørelse. Fordelingen af disse vises i Tabel 4, mens en mere detaljeret oversigt over fordelingen af årsager til omgørelse på hvert enkelt lovgrundlag vises i Tabel 5 i Bilag 1.

Tabel 4 viser, at *Oplysningsgrundlag/begrundelse* og *Retsanvendelse* er de hyppigste årsager til omgørelse med henholdsvis 72 pct. og 33 pct.

Tabel 4. Årsager til omgørelse fordelt på antal og andel årsager i 2022.

Kategorier	Antal årsager	Andel omgjorte sager med denne årsag
Oplysningsgrundlag/begrundelse	4.007	72%
Retsanvendelse	1.850	33%
Partens klagebemærkninger	293	5%
Nye væsentlige oplysninger	195	4%
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	153	3%

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antal sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100%.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.

KAPITEL 3

Bilag 1

Tabel 5. Antal og andel årsager til omgørelse fordelt på lovgrundlag i 2022.

	Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Nye væsentlige oplysninger	Oplysningsgrundlag/begrundelse	Partens klagebemærkninger	Retsanvendelse
Aktivloven					
Antal årsager	45	27	507	39	595
Andel omgjorte sager med denne årsag	1%	0%	9%	1%	11%
Almenboligloven					
Antal årsager	2	2	41	2	3
Andel omgjorte sager med denne årsag	0%	0%	1%	0%	0%
Boligstøtteloven					
Antal årsager	3	2	11	6	12
Andel omgjorte sager med denne årsag	0%	0%	0%	0%	0%
Dagtilbudsloven					
Antal årsager	-	-	30	-	14
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	1%	-	0%
Integrationsloven					
Antal årsager	-	-	4	1	1
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	0%	0%	0%
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)					
Antal årsager	12	8	162	5	153

Andel omgjorte sager med denne årsag	0%	0%	3%	0%	3%
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.					
Antal årsager	-	-	-	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-
Lov om forsøg med socialt frikort					
Antal årsager	-	-	1	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	0%	-	-
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.					
Antal årsager	-	-	4	-	2
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	0%	-	0%
Lov om kompensation til handicappede i erhverv					
Antal årsager	-	-	5	-	2
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	0%	-	0%
Lov om social pension					
Antal årsager	5	5	49	1	21
Andel omgjorte sager med denne årsag	0%	0%	1%	0%	0%
Repatrieringsloven					
Antal årsager	-	-	-	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-
Seniorjobloven					
Antal årsager	-	-	-	-	-

Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	-
--------------------------------------	---	---	---	---	---

Service-loven

Antal årsager	69	134	2.685	209	779
---------------	----	-----	-------	-----	-----

Andel omgjorte sager med denne årsag	1%	2%	48%	4%	14%
--------------------------------------	----	----	-----	----	-----

Sygedagpengeloven

Antal årsager	17	17	507	30	268
---------------	----	----	-----	----	-----

Andel omgjorte sager med denne årsag	0%	0%	9%	1%	5%
--------------------------------------	----	----	----	----	----

Tidligere lov om aktiv beskæftigelsesindsats (til og med 2019)

Antal årsager	-	-	1	-	-
---------------	---	---	---	---	---

Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	0%	-	-
--------------------------------------	---	---	----	---	---

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antal sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100%.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.

KAPITEL 4

Bilag 2

Tabel 6. Antal realitetsbehandlede klagesager om aktindsigt i kommunerne på social- og beskæftigelsesområdet fordelt på sagsudfald i 2022

Sagsudfald	Antal sager
Stadfæstelse	129
Omgørelse	69
<i>Heraf hjemvisning</i>	57
<i>Heraf ændring/ophævelse</i>	12
I alt	198

Note: Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.

Tabel 7. Årsager til omgørelse for klagesager om aktindsigt i kommunerne på social- og beskæftigelsesområdet fordelt på antal og andel årsager i 2022

	Antal sager med afgørelsesårsag	Andel omgjorte sager med denne årsag
Oplysningsgrundlag/begrundelse	36	52%
Retsanvendelse	33	48%
Partens klagebemærkninger	7	10%
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	6	9%
Nye væsentlige oplysninger	4	6%
Ændret skøn	1	1%

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antal sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100%.

Vi understreger, at der er tale om data, sådan som de på nuværende tidspunkt fremgår af vores sagsbehandlingssystem. For at sikre de mest aktuelle data sker der løbende efterregistreringer i data. Dette kan skabe uoverensstemmelser med tidligere offentliggjorte data for samme tidsperiode.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem. Data er trukket den 15. juni 2023.